

De Heer Dr W.P. Roelofs,
Kerkpad 53,
S o e s t

Zeer geachte Heer Roelofs,

In dank ontving ik Uw Engelse vertaling. Dit brengt ons al een heel eind verder, al is het toch nog zo, dat in de tegenwoordige vorm het stuk zeker geen kans maakt voor *Econometrica*. Wanneer ik U dat in de volgende regelen tracht uit te leggen, hoop ik dat U dat wilt beschouwen als hulp eerder dan als critiek. Ik geloof dat men in een zuiver wetenschappelijk tijdschrift als *Econometrica* de politieke toespelingen tot een minimum moet beperken, hetgeen in Uw stuk nog niet het geval is.

Dit is natuurlijk echter geen belangrijk punt. Terwijl U van de juiste gedachte bent uitgegaan dat er een lijst van symbolen moet voorafgaan, is de vraag bij mij opgekomen of de lezer niet iets meer inzicht moet hebben in de vergelijkingen en of U niet in plaats van alleen "some causal relationships" alle vergelijkingen zou moeten noemen. Dit laatste staat niet bij voorbaat vast, maar hangt natuurlijk met het betoog samen, dat hier en daar, althans voor mij, nog wel wat duister is. Ook is het mij niet helemaal duidelijk of U alles wat U aan definities en relaties vooropstelt inderdaad nodig hebt en aan de andere kant of alles wat U nodig hebt ook wel van tevoren wordt duidelijk gemaakt. Op blz. 4 heeft mijn eerste opmerking op een dergelijke keuze betrekking. Om een ander voorbeeld te geven: wordt er gebruik gemaakt van alle ongelijkheden die op blz. 5 gesteld worden?

Als kern van Uw bijdrage beschouw ik de opsomming onderaan blz 7 en op blz. 8. Hierbij treft het mij intussen dat de opsomming uit twee verschillende soorten van alternatieven schijnt te bestaan: aan de ene kant alternatieven ten aanzien van de structuur van de maatschappij (die men als gegeven zal willen beschouwen), en anderzijds alternatieven ten aanzien van de te volgen politiek. Mijns inziens moeten deze scherper gescheiden worden.

Ik heb er nog niet van gesproken dat ik overigens de gevolgtrekkingen maar gedeeltelijk kan maken, waarschijnlijk omdat niet het volledige stelsel van relaties is gegeven. Ik zou U willen aanbevelen de opsomming op blz. 7 en 8 tot het centrale gedeelte van Uw artikel te maken en slechts dat wat nodig is om dat te begrijpen in het voorafgaande te behandelen; dan echter op een wijze die geen logische schakel overslaat. Ik zou U afraden om het stuk critiek op Hicks er aan te hangen en uiteraard zijn de twee laatste zinnen ook overbodig in een *Econometrisch* artikel. Mijn definitief oordeel zou ik nog moeten voorbehouden tot ik een definitieve uitgave heb, want ik moet bekennen dat mij toch nog niet alles duidelijk is. Intussen is het uiteraard Uw eigen recht om U rechtstreeks tot de redactie van *Econometrica* te wenden, als U dat een gemakkelijker weg vindt.

Met vriendelijke groeten,

DEN HAAG, 26 October 1924
St. Janslaan 44De Heer Dr. W. P. Roelofs,
Kerkpad 53,
Soest

Zeer geachte Heer Roelofs,

In dank ontving ik Uw Engelse vertaling. Dit brengt ons al een heel eind verder, al is het toch nog zo dat in de tegenwoordige vorm het stuk zeker geen kans maakt voor Economica. Wanneer ik U dat in de volgende regels tracht uit te leggen, hoop ik dat U dat wilt beschouwen als hulp eerder dan als kritiek. Ik geloof dat men in een ruiver wetenschappelijk tijdschrift als Economica de politieke toepassingen tot een minimum moet beperken, hetgeen in Uw stuk nog niet het geval is.

Dit is natuurlijk echter geen belangrijk punt. Terwijl U van de laatste gedachte bent uitgegaan dat er een lijst van symbolen moet worden opgesteld, is de vraag bij mij opgekomen of de lezer niet iets meer inzicht moet hebben in de vergelijkingen en of U niet in plaats van alleen "some causal relationships" alle vergelijkingen zou moeten noemen. Dit laatste staat niet bij voorbaat vast, maar hangt natuurlijk met het beoogde samen, dat hier en daar althans voor mij, nog wel wat duister is. Ook is het mij niet helemaal duidelijk of U alles wat U aan definitie en relatiesvoorzorg doet inderdaad nodig heeft en aan de andere kant of alles wat U nodig heeft ook wel van tevoren wordt duidelijk gemaakt. Op p. 14 heeft mijn eerste opmerking op een dergelijke keuze betrekking. Om een ander voorbeeld te geven: wordt er gebruik gemaakt van alle ongelijkheden die op p. 15 gesteld worden?

Als kern van Uw bijlage beschouw ik de opsomming onderaan p. 7 en op p. 8. Hierbij treft het mij intussen dat de opsomming uit twee verschillende soorten van alternatieven bestaat: aan de ene kant alternatieven ten aanzien van de structuur van de maatschappij (die men als gegeven zal willen beschouwen), en anderzijds alternatieven ten aanzien van de te volgen politiek. Mijns inziens moeten deze scherper gescheiden worden.

Ik heb er nog niet van gesproken dat ik overigens de gevolgtrekkingen maar gedeeltelijk kan maken, waarvoor ik u om dat niet het volledige stelsel van relaties is gegeven. Ik zou U willen aanbevelen de opsomming op p. 7 en 8 tot het centrale gedeelte van Uw artikel te maken en slechts dat wat nodig is om dat te begrijpen in het voorgaande te behandelen; dan echter op een wijze die geen logische schakel overlaast. Ik zou U striden om het stuk kritiek op Hicks er aan te hangen en nitevareld zijn de twee laatste zinnen ook overbodig in een economisch artikel. Mijn definitieve oordeel zou ik nog moeten voorbehouden tot ik een definitieve uitgave heb, want ik moet bekennen dat mij toch nog niet alles duidelijk is. Intussen is het nitevareld Uw eigen recht om U rechtstreeks tot de redactie van Economica te wenden, als U dat een gemakkelijker weg vindt.

Met vriendelijke groeten,